

ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ І РЕСУРСИ ВЛАДИ

Актуальність дослідження: Ще з найдавніших часів людське суспільство прагне доцільного розподілу функцій для керування та підкорення. Це одна з найголовніших умов ефективного існування людей, тому влада постає як властивість соціальних статусів, ролей, що дають змогу контролювати ресурси влади, зокрема встановлення контролю над матеріальними цінностями суспільства, що, власне, й становить економічні ресурси влади.

Мета дослідження: на основі інформації про ресурси влади з'ясувати, що саме становить економічну основу, визначити роль влади в економічній сфері, проаналізувати найголовніші чинники, що впливають на економічну основу влади, з'ясувати, що саме становить економічні ресурси влади.

Виклад основного матеріалу. Влада – суспільне явище, котре на сьогодні не має єдиного, прийнятого для будь-якої ситуації, визначення. Зазвичай, усі стверджують, що влада – сфера активної діяльності людини, де вона може займати одну з головних ролей у суспільстві для контролю та впливу над іншими людьми чи певними сферами життя загалом. [3]

Серед найбільш головних основ влади, де зосереджується її сутнісний зміст є економічна влада – контроль над економічними ресурсами, володіння матеріальними цінностями, задля досягнення оптимальних умов існування суспільства. [5]

Відзначимо, чим більша економічна влада особистості, тим більшу кількість можливостей має ця особистість. Разом із багатством зростає не тільки інтенсивність економічної влади, але й її масштаб. Поряд з цим економічна влада має й інші аспекти. Це влада, яка зосереджена на володінні засобами виробництва; влада стосовно тих, кому ці засоби не належать. Бажаючи мати засоби для існування, індивіди повинні продавати свою працю. Такою є точка зору лібералізму, схильного тлумачити будь-яку економічну владу тих, кому належать значні привілеї, що дозволяють одержувати за них послуги інших людей. Йдеться не тільки про індивідуальні послуги, але й про владу над працівниками, користування здобутками їхньої праці. [4]

Принципово іншу позицію займають марксистки, зводячи будь-яку економічну владу при капіталізмі до володіння засобами виробництва. Економічна влада з такої точки зору є похідною влади, яка спирається на власність засоби виробництва. Сам же суспільний розвиток призводить до того, що економічна влада постійно зростає. [4]

В економічній системі відносини влади не відокремлюються в окремі, оскільки влада взаємопов'язана з усіма аспектами та характеристиками економічної сфери. Кожен елемент із цієї системи підпорядковується іншому. Структура економічної влади виступає фактором, що визначає стан, спрямованість та результати функціонування соціально-економічної системи в цілому. Здатність економічної організації до ефективного функціонування значною мірою залежить від того, хто, над ким та яким способом здійснює владу. Аналізуючи економічну основу влади, можна стверджувати, що держаний контроль у цій сфері спрямований на економічні інтереси та потреби суспільства. Економічною основою державної влади є майно, що перебуває в державній власності, національний дохід, валютний резерв, податки тощо. При цьому державна влада не лише керується економічними відносинами, а й забезпечує їх порядок і сталість. [2], [5].

Економічна влада ґрунтується на функціонуванні власності чи діяльності конкретної особи, майнових відносинах, тому можна стверджувати, що це влада, яка стосується засобів певного виробництва. Для функціонування певної сфери необхідні ресурси, тому і в економічній сфері існують деякі економічні ресурси для здійснення влади. [3]

У загальному, ресурси влади – це засоби, використання яких забезпечує вплив суб'єкта на об'єкт. Відповідно економічні ресурси – це матеріальні цінності, що необхідні для суспільного виробництва та споживання, тобто це гроші, корисні копалини, техніка. [3]

Використання ресурсів влади перетворює її з можливої на дійсну, яка може проявитися як панування, керівництво, управління, контроль. Панування є таким механізмом здійснення влади, який набуває форми соціальних інститутів і передбачає поділ соціальних груп на пануючі й підлеглі, виокремлення та відокремлення особливої апарату управління. Панування нерозривно пов'язане з владою, є формою її суспільної організації. Воно проявляється в економічній формі також, адже економічне панування виступає як контроль над засобами виробництва, самим виробництвом та розподілом його продуктів. [3]

Висновок. Отже, економічна влада – невід'ємна складова існування людини, оскільки без такої умови суспільство не змогло б відображати складну організовану систему, де відбувається чіткий контроль над засобами виробництва. Реалізація економічної влади повинна відбуватися відповідно до моральних принципів, норм та правил, що існують у суспільстві та спрямовані на розвиток нації, підвищення рівня та якості життя населення. Саме економічна влада є однією з найголовніших в управлінні та контролюванні суспільством, адже економічні відносини забезпечують спроможність і здатність виробляти певну продукцію, послуги, отримувати доходи, що й власне забезпечує необхідний рівень життя суспільства.

Список використаних джерел

1. Безкоштовна бібліотека підручників. Ресурси політичної влади. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-6313.html>
2. Основа державної влади. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lawbook.online/ukraine-gosudarstva-prava-teoriya/osnova-derjavnoji-vladi-72610.html>
3. Структура політичної влади. Реферат – Освіта.UA. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/15547/>
4. Сутність та основні типи економічної влади. Освіта.UA. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/15467/>